CỤ CÓ THẤY KHÔNG?

HAI tuần trước lễ Giáng-sanh. Dưới mái hiên một tòa báo ở giữa thành-phố lớn, ngót mười cậu bé bán báo đương họp nhau chuyện-trò sau một buổi làm ăn khó-nhọc. Có một điều chúng ta đáng chú-ý, là các cậu đều đã tin theo Đức Chúa Jêsus-Christ, hoặc rất ít đã tự nhận là như thế. Ngọn gió lạnh buổi chiều quét lá rụng lả-tả trên đường phố, các cậu ngồi co-ro, nhưng nét mặt vẫn tươi-cười.

Hạnh lên tiếng trước hết:

—Anh em nầy, gần đến lễ Giáng-sanh rồi, ta làm gì nhỉ?

—Làm gì? Bang đáp. Thì đi nhà-thờ, chớ làm gì nữa.

—Cái đó đã hẳn. Hạnh tiếp. Nhưng riêng chúng mình đây phải làm gì? Tôi định thế nầy, anh em có bằng lòng không?

—Thế nào? Thế nào? Cả bọn hỏi.

—Từ nay đến lễ Giáng-sanh, mỗi ngày mỗi đứa chúng ta để dành năm xu, đến hôm ấy sẽ...

—Ăn tiệc! Anh chỉ được cái ấy là thạnh lắm. Hiền nói chặn.

—Anh thật tài đoán. Hạnh đáp.

Từ nãy Hiếu vẫn tươi-cười như các anh em khác, nhưng đến đây cậu bỗng nghiêm nét mặt nói rằng:

—Anh em muốn ăn tiệc tùy ý. Tôi không dự phần được.

—Làm sao? Làm sao? Cả bọn cùng hỏi.

—Má tôi nghèo lắm, Hiếu đáp. Tôi kiếm được đồng nào phải đem về giúp, không thể tiêu phí được.

Trước cử-chỉ hiếu-thảo đáng khen, ai nấy yên-lặng và cung-kính. Rồi Bang nói:

—Thôi, xin anh em miễn cho Hiếu khỏi phải góp. Anh em nghĩ sao?

—Bằng lòng! Bằng lòng!

Tới đây cả bọn hoảng-hốt, ù-té chạy, vì từ đầu phố một con ngựa lồng lên vỉa hè, hung-hăng, dữ-tợn. Tội-nghiệp! Hiếu yếu sức, luống-cuống, bị nó đá phải chơn, nằm bất-tỉnh, máu chảy lênh-láng.

◇ ◇ ◇

Trong căn nhà lụp-sụp ở một phố hẻo-lánh, bà Tràng đương ngồi may vội cái áo dài để trả họ, lấy tiền đong gạo nuôi con. Bà sanh được bốn con: Hiếu lớn nhứt, 15 tuổi, đi bán báo; Vân, con gái, 13 tuổi, giúp bà may-vá kiếm ăn; còn hai con trai rốt là Liên, 10 tuổi, và Hảo, 8 tuổi, thì còn đi học.

Tuy ăn-bận xoàng-xĩnh, bà Tràng vẫn có vẻ qui-phái. Thoạt trông bà, ta nhận thấy ngay là một bậc phong-lưu đài-các trụy-lạc. Trên mặt bà rõ-rệt những nét sầu-khổ nhưng cam-chịu. Sự sanh-hoạt thiếu-thốn đem cho bà một nước da trắng xanh.

Ngồi khâu, thỉnh-thoảng bà Tràng ngước mắt trông ra cửa, và lúc bồn-chồn nầy, những ngày qua lại thoáng hiện trong trí-nhớ.

Bà là con một ông án-sát hồi-hưu. Nền học mới đã khiến bà chán-ghét những cách bó-buộc hẹp-hòi trong gia-đình cổ. Bà đã khăng-khăng không chịu kết-hôn với một viên tri-huyện, con một nhà môn-đăng hộ-đối. Bà quyết ra đi, theo một nhạc-sĩ trẻ tuổi,

những mong gây nên hạnh-phúc ở ngoài bả giàu-sang. Mà họ gây được hạnh-phúc thật. Nhưng nạn kinh-tế khủng-hoảng khiến nhạc-sĩ khó bề nuôi sống một vợ với bốn con. Ông phải ra đi theo một gánh hát, kiếm tiền gởi về nuôi vợ con. Rồi bà không nhận được tin-tức của ông nữa. Không sẵn chức-nghiệp, bà đành phải may thuê nuôi con. Sự sợ-sệt và lòng tự-ái ngăn bà trở về nhà cha, nên bà cứ phải kéo dài những ngày túng-thiếu, lo-lắng và buồn-tẻ. Hai năm trước, bà tin theo Đấng Christ.

Bà mới may xong cái áo dài thì nghe thấy tiếng còi xe hơi, rồi xe dừng lại trước cửa. Trống ngực đập thình-thình, bà chạy ra xem, thì kìa, hai người khiêng Hiếu một chơn băng-bó. Bà ôm choàng lấy con khóc nức-nở. Một người đờn-ông cất giọng bùi-ngùi nói :

—Bà cứ yên-tâm. Cậu ấy không gãy xương, chừng hai tuần-lễ sẽ lành-mạnh như thường. Mỗi ngày sẽ có đốc-tờ đến săn-sóc cậu. Và đây, gọi có một ít biếu bà để thêm tiền thuốc-thang.

Ông móc túi lấy ba tờ giấy hai mươi đồng, kính-cẩn đưa cho bà, vì ông nhận thấy ngay bà thuộc về qui-phái dẫu rằng ở chung-đụng với dân nghèo.

Lộ vẻ cam-chịu và đầu-phục Chúa, bà ôn-tồn đáp lại :

—Xin cám ơn ông. Chắc Đức Chúa Trời sẽ cho mọi sự hiệp lại làm ích cho con-cái Ngài !

◇ ◇ ◇

Buổi tối áp lễ Giáng-sanh. Ba chị em Vân, Liên và Hảo đi nhà-thờ về. Bà Tràng phải ở nhà với Hiếu. Mỗi đứa ôm một gói quà : nào cam, nào vở, nào búp-bê. Chúng không quên lấy phần cho Hiếu. Dẫu nghèo tiền-bạc, nhưng chúng rất giàu lòng tin-cậy Chúa, giàu tánh hiếu-thảo và thương-yêu nhau. Chúng vừa đi, vừa hát :

Miền đông chói-rạng sao sáng rực,
Bác-sĩ xa thấy rõ tin-tức.
Cùng nhau sửa-soạn hương-nhũ, vàng,
Ruỗi bước, chi kể nỗi khê, hức.
Ngửa mắt nhắm sao, bước theo hoài,
Quyết đến chỗ Vua, chi kể cực,
Nhìn sao đứng lại, dâng lễ-vật,
Thấy Chúa Con ấy quả nhơn-đức.

(Thơ thánh số 101)

Hảo bỗng reo lên rằng :

—Ơ kìa ! Ngôi sao sáng quá !

Liên thêm :

—Chắc là sao của Đức Chúa Jêsus đấy. Không biết má ở nhà có thấy sao không ?

Một ông cụ từ nãy vẫn đi sau chúng, bấy giờ tiến lên hỏi rằng :

—Má các em ở đâu ?

Vân đáp :

—Thưa cụ, má chúng tôi ở phố bờ sông.

Cụ lầm-bầm :

—Giống quá !

Và mặt cụ thoáng một nét buồn. Cả một cuộc quá-khứ đau-sót kéo đến giày-vò tâm-hồn cứng-cỏi của cụ. Cụ bị thua và cứ đi theo bọn trẻ. Liên hỏi cụ rằng :

—Cụ có thấy ngôi sao sáng kia không ? Sao của Đức Chúa Jêsus mới giáng-sanh đấy, cụ ạ.

Lời nói của trẻ thơ như mũi gươm đâm vào lòng cụ. Bấy lâu cụ đã nghe về danh Đức Chúa Jêsus, đã cảm-phục đức từ-bi của Ngài, nhưng chưa chịu tin theo.

◇ ◇ ◇

—Lễ Giáng-sanh năm nay, má không dọn tiệc như năm ngoái nhỉ ? Liên hỏi bà Tràng.

Ứa nước mắt, bà dịu-dàng đáp :

—Anh Hiếu con đau-ốm thế kia, vui gì mà ăn tiệc.

Tình mẫu-tử của bà lúc ấy bồng-bột lạ-thường. Năm mẹ con lặng-thinh vì là một phút thiêng-liêng, thần-tiên. Có tiếng gõ cửa. Vân chạy ra mở, một bọn trẻ bán báo kéo ùa vào, mỗi cậu cầm một gói. Chúng vây quanh giường Hiếu, hỏi-han và đùa-giỡn. Bữa nay Hiếu đã hết đau, nhưng còn phải nằm nghỉ.

Cả bọn bỗng yên-lặng, vì Hạnh xây qua phía bà Tràng mà nói rằng:

—Thưa bà, chúng tôi định dọn bữa tiệc nầy trong một tiệm cao-lâu, nhưng vì anh Hiếu đau-yếu, nên xin phép bà dọn ở đây. Xin mời bà và các anh chị cùng chung vui với chúng tôi.

Bà Tràng chưa kịp trả lời, thì từ phía ngoài tiến vào một ông cụ ăn-bận rất sang-trọng. Chính là ông cụ lúc nãy cùng đi với ba chị em Vân. Bà Tràng nhận biết ngay là thân-phụ mình, nên òa lên khóc. Cụ cũng khóc giữa sự kinh-ngạc của bọn trẻ. Sau-cùng, chùi nước mắt, cụ bảo bà rằng:

—Con ơi, con hãy đem các cháu về ở với thầy. Mẹ con trông-đợi con bấy lâu. Thầy mới cầu-nguyện tin theo Đức Chúa Jêsus-Christ mười phút trước đây, ở trên đường cái. Thật, Đức Chúa Trời làm mọi việc lạ-lùng quá!

Rồi xây qua phía bọn trẻ bán báo:

—Lòng tốt của các cậu thật đáng khen lắm. Mời các cậu đến nhà tôi dự tiệc mừng Chúa giáng-sanh. Và bắt đầu từ ngày mai, các cậu sẽ vào làm trong xưởng của tôi, đừng đi bán báo nữa.

Cả bọn trẻ vỗ tay, nhảy mừng, cùng hát một câu thơ thánh:

A-lê-lu-gia! Hát lên! Mừng thay!
Jê-sus, Con Chúa, giáng-thế ngày nay.
Trời cao sa xuống, trần-tục dem lên,
Ở anh em mình, hãy vui «Noël!»

(Thơ thánh số 194)

—Phỏng theo bài của Mục-sư C. H. Mead, Thần-khoa Tiến-sĩ (Gospel Herald).